

STAKEHOLDERCONFERENTIES 2019

INTERREG DEUTSCHLAND-NEDERLAND

SAMENVATTING RESULTATEN

In maart en april organiseerde het programma INTERREG Deutschland-Nederland twee stakeholderconferenties over het huidige INTERREG V-programma en voor het toekomstige INTERREG VI-programma.

Tijdens deze evenementen is de stand van zaken van het INTERREG V-programma gepresenteerd en hadden relevante actoren uit de grensregio de mogelijkheid om hun ervaringen, wensen en kritiek met betrekking tot de inhoudelijke focus van het toekomstige INTERREG-programma langs de Duits-Nederlandse grens in te brengen. De voorbereidingsgroep, verantwoordelijk voor de opstelling van het INTERREG VI-programma, neemt deze resultaten mee bij de thematische inrichting van het nieuwe programma.

In totaal telden de twee conferenties meer dan 300 deelnemers. De basis voor de discussie vormden de voorstellen vanuit de voorbereidingsgroep voor de inhoudelijke focus van INTERREG VI. Dit achtergronddocument is voorafgaand aan de conferenties beschikbaar gesteld op de website. De deelnemers hebben de voorgestelde thema's inhoudelijk geconcretiseerd en ook bredere aanvullingen gedaan.

Opvallend zijn de volgende punten die onafhankelijk van thema in de meeste workshops aan de orde kwamen:

- Flexibiliteit tussen de prioriteiten en een minder scherpe sectorale indeling. Veel uitdagingen en vraagstukken dienen integraal te worden bena-

derd d.m.v. projecten die meerdere thema's met elkaar verweven. Een brede focus is tevens belangrijk voor het flexibel kunnen inspelen op toekomstige ontwikkelingen. De programmaprioriteiten zouden ook breder geformuleerd kunnen worden als vraagstukken/kansen voor de regio in plaats van als specifieke thema's.

- Thema-overschrijdende en programmabrede uitwisseling van kennis tussen projectpartners voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën en het vinden van nieuwe partners. Hierdoor zou ook beter kunnen worden voortgebouwd op bestaande samenwerkingen. Daarbij werd gepleit voor meer inzicht in de projectpartners (en hun profielen) die actief zijn binnen het programma, zodat potentiële partijen makkelijker grensoverschrijdende partnerschappen kunnen vinden en ondersteuning kunnen zoeken bij het projecttechnisch starten van een initiatief.
- Versterking van communicatie voor het creëren van bewustzijn over grensoverschrijdende mogelijkheden en het informeren van het publiek in het grensgebied over de resultaten. Bij het informeren van het regionale publiek is het belangrijk om de verbinding met Europa centraal te stellen.

Op de volgende pagina's leest u de samenvatting van de overige resultaten uit de workshops.

Deze samenvatting bestaat uit steekwoorden van de in de workshops naar voren gebrachte belangrijke onderwerpen binnen de thema's. Voor het overzicht zijn de onderwerpen onderverdeeld naar de themastructuur zoals voorgelegd in het achtergronddocument van de conferenties. De structuur en onderwerpen zijn indicatief en dienen als input voor de voorbereiding van de thematische inrichting van het INTERREG VI-programma.

1 INTERREG voor een slimmer Europa

Agrofood

- Human capital
- Gezonde voeding en bodem
- Nieuwe technologieën voor de landbouw
- Stadslandbouw/urban gardening
- Versterking biodiversiteit
- Inzetten van drones

HTSM

- Oppervlaktetechnologie
- Sensortechnologie
- Artificial intelligence
- Nanotechnologie/Fotonica
- 3D printen

Energie

- Circulaire economie
- Bio-economie
- Energieopslag en -distributie
- Decentrale energieverzorging
- Innovatieve mobiliteit (o.a. e-mobiliteit, nieuwe brandstoffen)
- Waterstof
- Groen gas/biogas
- Water (energie uit water, waterzuivering, uitwisseling kennis over watermanagement)
- Modulair bouwen

Health

- Gemeenschappelijke gezondheidszorg: structuurinnovatie, systeemvergelijking, uitwisseling best practices
- Robotisering

- Digitalisering
- Luchtkwaliteit
- Gezonde voeding (regionale producten)
- Preventieve zorg
- „Innovatie-ambassadeurs”
- Omgang met medicijnresten

Overige suggesties voor toekomstig programma:

- Thema 'logistiek & mobiliteit' van belang.
- Logistiek belangrijk in samenhang met transport (stimulering vervoer via water en spoor).
- Energie-innovatie als middel voor klimaatbescherming. Het thema energie dient daarom tot 'energie & klimaat' te worden uitgebreid.
- Circulariteit, duurzaamheid en digitalisering dienen als overkoepelende thema's bij elk project in acht te worden genomen.
- De kloof tussen kennisontwikkeling en het bereiken van de markt dient te worden gedicht d.m.v. business development
- De toegang tot INTERREG dient laagdrempelig te zijn (met name voor MKB). Open projecten zijn hiervoor een goed instrument. Deze open projecten kunnen bijvoorbeeld ook per ontwikkelingsfase worden georganiseerd (haalbaarheidsstudie, conceptontwikkeling, prototype, etc).
- Projectpartners dienen programmabreed te worden verbonden.

2 INTERREG voor een socialer Europa dat dichter bij de burger staat

Arbeidsmarkt

- Personeelstekorten
- Seizoensarbeiders
- Informatie over grensarbeid

Onderwijs

- Erkenning diploma's
- Taal als voorwaarde voor kennisoverdracht
- Doorlopend leren
- Grensoverschrijdende stages

Cultuur, natuur en milieu

- Toerisme
- Natuurbescherming en natuurontwikkeling
- Opwekken interesse in cultuur buurland d.m.v. natuur en cultureel erfgoed

Ruimtelijke ontwikkeling en demografie

- Leefbaarheid: instandhouding voorzieningen (creëren businessmodellen)

Bereikbaarheid en mobiliteit

- Fietssnelwegen
- Openbaar vervoer
- Digitale bereikbaarheid

Gezondheid en verzorging

- Systemvergelijking
- Ouderenzorg
- Gezamenlijk opleiden zorgprofessionals
- Informatie over zorg in grensgebied
- Sport en beweging

Overige suggesties voor toekomstig programma:

- Jongeren als specifieke doelgroep, Europa-bewustzijn vergroten.
- Inspraak kinderen/jongeren in programma.
- Versterking van de koppeling aan Europa door aan te haken op actuele Europese thema's.
- Kennis ontwikkelen over vraag en aanbod aan beide kanten van de grens.
- Veiligheid als thema m.b.t. samenwerking politie, brandweer, ambulances maar ook onder het thema 'slimmer Europa' m.b.t. bescherming tegen gevaarlijke stoffen, overstromingen, etc.
- Definitie 'innovatie' niet alleen baseren op marktperspectief, ook sociale innovatie van belang.
- Open projecten maken thema-overschrijdende samenwerking mogelijk.
- P2P-projecten: Burgers en overheden samenbrengen (duidelijk aanspreekpunt bij overheidsinstanties voor coördinerende rol in grensoverschrijdende samenwerking). Deze projecten dienen laagdrempelig te zijn voor burgers.
- Met betrekking tot aanpak structuurproblemen kan maximale projectlooptijd van 48 maanden beperkt zijn.
- Belang van continuïteit projectactiviteiten na projectafloop.

Contact

Gemeenschappelijk INTERREG-Secretariaat
c/o Euregio Rijn-Waal
Emmericher Str. 24
47533 Kleve
Tel. +49 (0)2821 7930 37
info@deutschland-nederland.eu